

TIJDSBEELD *De Vrijheid te Ophasselt*

Steven DE SCHUITENEER & Jacques DE RO

Postkaart Em. Beernaert (postdatum 1957)
(Verz. S. De Schuiteneer)

Foto S. De Schuiteneer
(31 oktober 2015)

Deze postkaart van de uitgeverij Em. Beernaert uit Lokeren toont ons een gezicht op het gehucht *De Vrijheid* te Ophasselt in de jaren 1950. *De Vrijheid* verwijst naar de heerlijkheid *Ophasselt*, of beter gekend, de heerlijkheid van *Het Vrije*. Het is een van de drie dorpsheerlijkheden die in de loop van de 15de eeuw ontstaan zijn uit het allodiaal goed of vrij erfleer, de heerlijkheid *Hasselt* van het adellijk geslacht *Van Hasselt*.¹ Op de hoek van de Gentsessteenweg met de Rapidelaan kant dorpskom is gedurende de 18de eeuw de brouwerij van de familie Van Lil gevestigd. Tot omstreeks 1880 wordt hier bier gebrouwen. In 1898 wordt deze eigendom opgesplitst in een boerderij en een melkerij.² De *Laiterie*

Coopérative "St-Pierre", uitgebaat door de familie De Boe, blijft in bedrijf tot het uitbreken van W.O. II. Op de postkaart zien we nog een deel van de voormalige straatgevel met de rondboogdeur met natuurstenen imposten en sleutel, waarboven een nis met beeld. Achter het tweede huis start Richard De Vleeschouwer in 1877 een smidse, die in 1921-1931 wordt uitgebouwd tot een moderne ijzergieterij. Dit bedrijf, vanaf 1947 onder de firmanaam *NV Etablissement De Vleeschouwer*, breidt de volgende jaren nog aanzienlijk uit. Onder de merknaam *Rapide* fabriceert het naast landbouwmachines ook was- en droogautomaten. De huizen op de hoek maken in 1954 plaats voor een modern complex met toonzalen en

burelen. Vandaag vinden we er de vestiging van *Aerts Rapide BVBA*, waar ploegen verkocht worden. Nog op de postkaart zien we het kruidenierswinkeltje van Marie Stradiot, dat zich bevindt in het tweede huis aan de overzijde.³ Opvallend in het actuele beeld is de nog vrij herkenbare staat van enkele huizen langs de steenweg: het kapelletje links op de voorgrond en de benzinepompen langs weerszijden van de weg zijn verdwenen. Verderop in de richting van het kruispunt *De Kat* hebben de velden met bomerrij plaats geruimd voor moderne villabouw.

1. J. DE RO, *Van Haslud naar Ophasselt*, in F. JALET, H. VAN PAEPEGEM, *Ophasselt in beeld (1900-1976)*, Gramaye-reeks 2, p. 12.
2. J. DE RO, *De dorst van Geraard. De dranknijverheid in Geraardsbergen en deelgemeenten in historisch perspectief*, Geraardsbergen, 2005, p. 203-205.
3. F. JALET, H. VAN PAEPEGEM, *Ophasselt in beeld (1900-1976)*, Gramaye-reeks 2, p. 76-83.